

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/9/2018
Identifikačné číslo spisu:	6416010313
Dátum vydania rozhodnutia:	01.03.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Szabo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6416010313.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného W.F. a spol. pre zločin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 155 ods. 1 Tr. zák. spáchaný v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Tr. zák. a s prečinom výtržníctva podľa § 20 k § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 1. marca 2018 v Bratislave dovolanie obvineného W.F. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2016, sp. zn. 4To/68/2016, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného W.F. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom z 28. septembra 2016 sp. zn. 1 T 53/2016 bol obvinený W.F. spolu s obvinenými E.F. a W. J. uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 155 ods. 1 Tr. zák. spáchaný v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Tr. zák. a s prečinom výtržníctva spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na skutkovom základe, že

dňa 15. marca 2016 v čase o 21.06 hod. v pivárni „Žiarčanka“ na Hviezdoslavovej ulici č. 1518 v Žiari nad Hronom po predchádzajúcom požití alkoholu fyzicky napadli K. K., narodeného X. I. XXXX, trvale bytom M. XXX/X, E., toho času bytom M. Z. X/XX, E. a W. E., narodeného XX. W. XXXX, trvale bytom K. XXX/XX, E., a to tým spôsobom, že W.F. pravou rukou zovretou v päšť dvakrát udrel K. K. do oblasti tváre, ktorému prišiel na pomoc W. E. a na tohto zaútočil E.F. tak, že ho opakovane päšťou pravej ruky udrel do oblasti tváre a hlavy, následne do pivárne vstúpil W. J., ktorý spoločne s W.F. znovu fyzicky napadli K. K., ktorého opakovane zovretými päšťami udierali do oblasti tváre, zadnej časti hlavy a chrbta, medzitým E.F. znovu fyzicky napadol W. E., ktorého päšťami pravej a ľavej ruky opakovane zasiahol do oblasti tváre, rukami ho chytil za odev a strhol na zem, kde ho pravou nohou dvakrát kopol do oblasti hlavy, prvýkrát do ľavej časti tváre a krku a druhýkrát do zadnej časti hlavy, v dôsledku čoho W. E. zostal ležať na zemi pred barom, E.F. sa pridol k útoku voči K. K., s ktorým zápasil W. J., pričom W.F. a E.F. ho opakovane udierali do oblasti hlavy, chrbta, ramien, hrudníka i

dolných končatín a keď sa medzitým otrasený W. E. pokúšal vstať zo zeme, tak ho W.F. kopom pravej nohy o sile strednej až silnej intenzity zasiahol priamo do oblasti tváre, čím týmto spoločným konaním spôsobili K. K. zranenia vyžadujúce si dobu liečenia 21 dní, a to otras mozgu I. stupňa, krvnú podliatinu pravého oka, početné pomliaždenia v oblasti vlasatej časti hlavy a tváre s vytvorenými krvnými podliatinami, početné pomliaždenia, odreniny a krvné podliatiny v oblasti krku, ramien a hrudníka, početné pomliaždenia a odreniny v oblasti chrbta, ako aj pomliaždenia dolných končatín a E.F. a W.F. zároveň svojim konaním spôsobili W. E. otras mozgu s retrográdnou amnéziou, zlomeninu nosových kostí s vybočením doľava, prasklinu bočnej a prednej steny dutiny hornej čeľuste vpravo, zakrvácanie do dutiny hornej čeľuste vľavo, krvnú podliatinu nad pravým okom, krvácanie z nosa a šok I. stupňa, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia 30 dní, pričom posledným útokom - kopom W.F. priamo do oblasti tváre W. E. mohlo dôjsť k zraneniu a poškodeniu orgánu dôležitého pre život.

Okresný súd Žiar nad Hronom obvinenému W.F. za to uložil podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák. a § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., § 74 ods. 1, ods. 2 veta prvá Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranné protialkoholické a ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvineným povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému K. K., narodenému X. I. XXXX v E., trvale bytom M. XXX/X, E., prechodne bytom M. Z. X/XX, E. spôsobenú škodu vo výške 3.604,- eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvineným povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému W. E., narodenému XX. W. XXXX v E., trvale bytom K. XXX/XX, E. spôsobenú škodu vo výške 2.918,- eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvineným povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Mamateyova č. 17, Bratislava, IČO: 35 937 874 spôsobenú škodu vo výške 145,98 eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvineným povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému DÔVERA zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 35 942 436 spôsobenú škodu vo výške 320,95 eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného K. K., narodeného X. I. XXXX v E., trvale bytom M. XXX/X, E., prechodne bytom M. Z. X/XX, E. so zvyškom jeho nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného W. E., narodeného XX. W. XXXX v E., trvale bytom K. XXX/XX, E. so zvyškom jeho nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení podali odvolanie do zápisnice obvinení W.F. ako aj okresný prokurátor, a to do výšky trestov všetkých obvinených (č.l. 682), ktoré odôvodnili osobitným podaním.

Prokurátor v dôvodoch odvolania (č.l. 699-700) namietal, že vyhlásenie obvinených podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., pretože obvinení týmto vyhlásením len potvrdili svoje priznanie k trestnej činnosti, čo je však zohľadnené v ustanovení § 36 písm. l) Tr. zák. Obvinení sa síce priznali k trestnej činnosti, ale v prípravnom konaní žiadnym iným spôsobom orgánom činným v trestnom konaní nepomáhali v jej objasňovaní. Preto okresný súd nesprávne ukladal obvineným trest za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák. Keďže u všetkých

obvinených prevládali priťažujúce okolnosti, mal im byť ukladaný úhrnný trest odňatia slobody za použitia § 38 ods. 4 Tr. zák. Obvinenému W.F. tak mal byť ukladaný trest odňatia slobody v sadzbe od 6 rokov až 10 rokov, a to 8 rokov a obvineným E.F. a W. J. vo výmere 24 mesiacov.

Obvinený W.F. v dôvodoch svojho odvolania (č.l. 702-703, 706-712) v podstate uviedol, že medializácia prípadu mala vplyv na výšku trestu, pričom do priestorov pivárne nešiel s úmyslom biť sa a požitie alkoholických nápojov bolo u neho akýmsi spúšťačom jeho skratového konania. Podľa obvineného okresný súd nesprávne kvalifikoval jeho skutok, pretože podľa neho išlo o trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 156 Tr. zák., nakoľko v jeho konaní nebolo preukázané, že by chcel poškodenému E. spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví. Pri úvahách o druhu a výmere trestu súd nedostatočne prihliadol na ustanovenie § 34 ods. 5 písm. c) Tr. zák. a tiež dôsledne neprihliadol aj na mieru, akou sa jeho konanie priblížilo k dokonaniu trestného činu, pretože jeho konanie bolo ďaleko od dokonania trestného činu podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. a okresný súd mal tiež použiť ustanovenie § 39 Tr. zák. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na základe včas podaných odvolaní vo veci rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý na verejnom zasadnutí 29. novembra 2016 rozsudkom, sp. zn. 4To/68/2016 podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok u obvinených W.F., E.F. a W. J. vo výrokoch o trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonu.

Rozhodujúc vo veci podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému W.F., narodenému 27. novembra 1985 uložil podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 4, § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného W.F. zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 29. novembra 2016, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený v súčasnej dobe uložený trest vykonáva.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal 30. novembra 2016, jeho obhajca 3. februára 2017 a prokurátor 2. februára 2017 (č.l. 737).

Okresný súd Žiar nad Hronom dňa 7. februára 2018 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného W.F., ktoré podal prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Mareka Lysinu. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 10. novembra 2017 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V písomných dôvodoch svojho dovolania (č.l. 791-804) sa obvinený zaoberal argumentáciou vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 písm. i) Tr. por. V rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal, že okresný, ako aj krajský súd sa dostatočným spôsobom nevysporiadal so všetkými argumentami obhajoby a neprihliadali na tvrdenia uvedené v obhajobe a s ohľadom na to považuje trest uložený napadnutým rozhodnutím za neprimerane prísny. Počas celého konania sa priznával k spáchaniu skutku ako takého, pričom jeho spáchanie úprimne oľutoval a poškodeným sa ospravedlnil, taktiež mal snahu nahradiť poškodeným spôsobenú škodu.

Obvinený ďalej v rámci svojho dovolania uviedol, že už prvostupňový súd sa dostatočne nevysporiadal s nastolenou otázkou správnej právnej kvalifikácie skutku v štádiu pokusu a mierou do akej sa jeho konanie priblížilo k dokonaniu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 Tr. zák. Odvolací súd sa spáchaním trestného činu v štádiu pokusu nezaoberal vôbec a tento nezohľadnil vo výroku o treste. Obvinený vzhľadom k posúdeniu jeho konania v štádiu pokusu sa nestotožnil so závermi znaleckého posudku ako ani okresného súdu, nakoľko ich tvrdenia sú podľa neho iba v rovine úvah a hypotéz, že

kopom mohlo dôjsť k zraneniu a poškodeniu orgánu dôležitého pre život. Preto považuje znalecký posudok do značnej miery za neurčitý a nepreskúmateľný. Obvinený uviedol, že nemal úmysel spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví s poukázaním na znalecký posudok č. 29/2016 vypracovaný MUDr. Saskom, z ktorého vyplýva, že E. bolo spôsobené ľahké poranenie s dobou liečenia 30 dní, pričom ani jednému poškodenému nebola reálne spôsobená ťažká ujma na zdraví. Zo svedeckých výpovedí aj z kamerového záznamu vyplýva, že po prvom kope nepokračoval v útoku na poškodeného E., takže nepokračoval v snahe dokončiť trestný čin.

V rámci dovolania obvinený spochybňoval aj to, že odvolací súd nepostupoval správne, keď mu nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., nakoľko takýto postup je v rozpore s judikatúrou súdov a so zachovaním zásady právnej istoty, pretože v predmetnom prípade nebol dôvod, aby súd poľahčujúcu okolnosť nepriznal. Odvolací súd mal prihliadnuť na jeho vyhlásenie o vine na hlavnom pojednávaní a na jeho postoj počas celého konania, kedy sa ku skutku priznával počas celého konania s poukázaním na zásadu „in dubio pro reo“. Podľa obvineného môžu byť poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l) a § 36 písm. n) Tr. zák. priznané a zohľadnené aj kumulatívne. Aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. možno priznať aj v prípade, že obvinený na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o priznaní viny podľa § 257 Tr. por. s poukázaním aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 63/2016 z 25. októbra 2016, ako aj na viaceré iné rozhodnutia krajských súdov. Čo sa týka vzájomného pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, mal súd podľa jeho názoru aplikovať ustanovenie § 38 ods. 2 Tr. zák., a to v súlade s ustálenou súdnou praxou. Obvinený sa vyjadril, že odvolací súd sa nezaoberal všetkými rozhodnými skutočnosťami, a preto považuje napadnuté rozhodnutie za nedostatočne odôvodnené, pričom bol porušený zákon v jeho neprospech, a to aplikáciou ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zák.

Obvinený napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné a zmätočné a z pohľadu odôvodnenia za nepreskúmateľné, pričom sa jedná o pochybenia takého rozsahu a závažnosti, že ich je možné napraviť iba jeho zrušením a novým konaním vo veci.

Ďalej obvinený uviedol, že nepriznanie poľahčujúcej okolnosti môže v predmetnom prípade zakladať dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., a to pri plnom rešpektovaní stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010 a s poukázaním aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2014, sp. zn. 6 Tdo 56/2013, publikované aj v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. R 18/2015, avšak so záverom uvedeného stanoviska nesúhlasí, pričom nenamieta nedostatočné a nesprávne zistenie skutočností, ktoré by boli spôsobilé naplniť poľahčujúce okolnosti, ale aktívne spochybňuje právne závery odvolacieho súdu.

Čo sa týka ustanovenia § 371 ods. 5 Tr. por. tak obvinený má za to, že porušenie zákona, ktoré nastalo pri nepriznaní požadovanej poľahčujúcej okolnosti, zásadne ovplyvnilo jeho postavenie v tom, že mu bol uložený prísnejší trest, ako by tomu bolo pri priznaní uvádzanej poľahčujúcej okolnosti.

Obvinený ďalej spochybňoval odôvodnenie odvolacieho súdu, a to v časti, kde sa nezaoberal okolnosťou, či v danom prípade sa malo jednať o spáchanie trestného činu v štádiu pokusu alebo dokončeného trestného činu. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol ustanovenia Trestného zákona, z ktorých vychádzal pri úvahách o druhu a výmere trestu. Podľa obvineného sa odvolací súd nevysporiadal s okolnosťou uvedenou v ustanovení § 34 ods. 5 písm. c) Tr. zák., že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchatel'a priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo. Pokiaľ teda súd prvého stupňa považoval za ustálené spáchanie trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 Tr. zák. v štádiu pokusu, mal podľa názoru obvineného dôkladnejšie prihliadať na mieru, akou sa jeho konanie priblížilo k dokonaniu trestného činu, pretože jeho konanie bolo ďaleko od skutočného dokonania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. Odvolací súd sa dokonca otázkou spáchania trestného činu v štádiu pokusu vôbec nezaoberal.

V závere svojho dovolania obvinený namietal nezaobranie a nevysporiadanie sa s otázkou mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ako ani ďalšou možnosťou mimoriadneho zníženia trestu s ohľadom na ustanovenie § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zák., na ktorú poukazoval aj v podanom odvolaní, pričom odvolací súd sa však fakultatívnym mimoriadnym znížením trestu podľa § 39 ods. 2 Tr. zák. vôbec nezaoberal. Obvinený uviedol, že za jeho uznanie viny vo forme vyhlásenia na hlavnom pojednávaní na súde prvého stupňa mu nebola poskytnutá vôbec žiadna výhoda a dokonca mu nebola odvolacím súdom priznaná poľahčujúca okolnosť, ktorú mu predtým priznal okresný súd. Na základe uvedeného obvinený uviedol, že na jeho nápravu by postačoval aj výrazne nižší trest, ako mu bol uložený, a to prípadne za použitia ustanovení o mimoriadnom znížení trestu.

Nakoniec dovolania obvinený uviedol, že súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neuviedol, že čo sa týka posledného trestu, tak z odpisu registra trestov vyplýva, že sa osvedčil a že sa na neho hľadá akoby nebol odsúdený, pričom súd nevzal uvedenú skutočnosť do úvahy pri ukladaní trestu a jeho výmere a na túto skutočnosť vôbec neprihliadal. Samotná skutočnosť, že bol v minulosti odsúdený ešte neodôvodňuje ukladanie neprimerane vysokého trestu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti obvinený navrhol, aby odvolací súd podľa § 383 Tr. por. a § 386 Tr. por. vyslovil porušenie zákona a aby súčasne s výrokom o porušení zákona v príslušných ustanoveniach podľa § 383 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, a to rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2016, sp. zn. 4To/68/2016, prípadne aby zrušil aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, a to rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom z 28. septembra 2016, sp. zn. 1 T 53/2016 a aby podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal príslušnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania stranám trestného konania s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného vyjadriť. Možnosť vyjadriť sa využil poškodený K. K. podaním doručeným na okresný súd dňa 13. decembra 2017, v rámci ktorého uviedol, že nevidel žiadnu snahu o nahradenie spôsobenej škody spôsobenej obvineným, či už jemu alebo poškodenému W. E., ako aj spolupráca nebola na takej úrovni, ako uviedol obvinený a argumenty, ktoré uviedol obhajca obvineného, považuje za nepresné. Výška trestu obvineného odpovedá nielen danému trestnému činu, ale aj iným, ktoré spáchal v minulosti. Práve pre tieto dôvody považuje výšku trestu za primerane prísnu a nesúhlasí s dovolaním.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril aj prokurátor okresnej prokuratúry, ktorý vo svojom vyjadrení (č.l. 812-813) doručenom na okresný súd dňa 2. januára 2018 uviedol, že obvinený na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. vyhlásil, že je vinný zo všetkých skutkov uvedených v obžalobe. Po tomto vyhlásení sudca postupoval podľa § 257 ods. 5 a položil obvinenému otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h), pričom obvinený na všetky otázky odpovedal kladne, teda aj na otázku podľa § 333 ods. 3 písm. f) Tr. por., či rozumie právnej kvalifikácii skutkov ako trestného činu. Bol sudcom poučený, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Vzhľadom na uvedené už obvinený nie je oprávnený uplatňovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Námietka, že súdy sa nevysporiadali so správnou kvalifikáciou skutku v štádiu pokusu z dôvodov neurčitého a nepreskúmateľného znaleckého posudku a len hypotetických záverov znalca je taktiež nedôvodná s poukazaním na vyhlásenie obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por.

K námietke nepriznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. prokurátor uviedol, že aj táto námietka je nedôvodná, pričom odvolací súd sa aj s touto námietkou vysporiadal a len preto, že obvinený sa priznal a skutky oľutoval, nemôže sa mu automaticky priznať aj uvedená poľahčujúca okolnosť, avšak je potrebné súhlasiť s odvolacím súdom, že obvinený okrem priznania nijakým spôsobom nenapomáhal pri objasňovaní jeho trestnej činnosti, táto bola v celom rozsahu objasnená bez jeho súčinnosti.

Prokurátor ďalej uviedol, že námietku nepoužitia mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. nie je možné uplatňovať v dovolacom konaní, lebo nepoužitie predmetného ustanovenia, prípadne ustanovenia § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súdom, nezakladá napádaný dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Uvedené ustanovenia nie sú kogentnými ustanoveniami, a preto dávajú súdu možnosť v konkrétnom prípade za splnenia podmienok v nich uvedených, uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanovenú Trestným zákonom. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali použitie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu v zmysle § 39 Tr. zák.

Vzhľadom na vyššie uvedené okresný prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného W.F. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Vyjadrenie prokurátora k dovolaniu bolo zaslané stranám trestného konania, ktoré však na vyjadrenie nereagovali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c) Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 1 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Obvinený vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premĺčania trestného stíhania

(§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladaní trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávných predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod. pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Z obsahu dovolania obvineného vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu obvinený uplatnil výlučne skutkové námietky, ktorými zjavne vybočil z predmetného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerovali proti spôsobu hodnotenia dôkazov, nepreukázaniu subjektívnej stránky, nepriznaniu poľahčujúcej okolnosti, nevysporiadaniu sa s otázkou mimoriadneho zníženia trestu, ako aj proti správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. V podstate spochybňoval súdmi ustálený skutkový stav a následne predostrel vlastnú verziu skutku založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov.

Vzhľadom k spochybňovaniu správnosti kvalifikácie skutku, ako aj subjektívnej stránky, a to do akého štádia sa dostalo konanie obvineného je potrebné uviesť, že dovolací súd je viazaný konečným skutkovým zistením, na ktorom sa ustálil okresný a krajský súd, pričom obvinený na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. vyhlásil, že je vinný zo všetkých skutkov uvedených v obžalobe. Po tomto vyhlásení sudca postupoval podľa § 257 ods. 5 a položil obvinenému otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h), pričom obvinený na všetky otázky odpovedal kladne a bol sudcom aj poučený, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Vzhľadom na uvedené obvineného námietky nie sú v danom prípade prípustné v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. s poukázaním na rozhodnutie č. R 17/2014 podľa ktorého I. ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní, po poučení, v intenciách § 257 ods. 1 Trestného poriadku, vyhlási, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a zároveň je poučený podľa § 257 ods. 2, t.j. aj v rozsahu ods. 5 tohto ustanovenia, jeho vyhlásenie po primeranom postupe podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku pokrýva aj podstatu inkriminovaného skutku, vrátane subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu [§ 333 ods. 3 písm. c) Trestného poriadku], právnu kvalifikáciu skutku [§ 333 ods. 3 písm. f) Trestného poriadku], ako aj uznanie viny za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikuje ako určitý trestný čin [§ 333 ods. 3 písm. h) Trestného poriadku]. II. Ak súd na hlavnom pojednávaní prijal vyhlásenie obžalovaného postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku [§ 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] v dôsledku čoho súd podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku vykonal len dokazovanie súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody, zákon pripúšťa odvolanie len proti týmto výrokom, nie však proti výroku o vine, ktorý sa oznámením rozsudku stáva právoplatným, v dôsledku čoho je tiež prieskumná povinnosť (a právo) odvolacieho súdu limitovaná ustanovením § 317 ods. 1 Trestného poriadku).

Čo sa týka nepriznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák., tak tu je dôležité poukázať na skutočnosť, že priznanie predmetnej poľahčujúcej okolnosti vyžaduje také napomáhanie, aby obvinený pomáhal tým orgánom, ktoré sú na to určené, pričom sa predpokladá jeho aktívna účasť, ktorá musí byť zameraná na trestný čin, ktorého sa dopustil, avšak môže ísť aj o objasnenie trestnej činnosti iných obvinených. Napomáhanie môže mať rôznu formu a je potrebné, aby spočívalo predovšetkým v uvedení všetkých rozhodujúcich skutkových okolností trestného činu a v označení prameňa dôkazov, pričom hodnotenie významu priznania tejto poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. n) Tr. zák. bude závisieť predovšetkým od toho, aké iné možnosti, okrem pomoci páchatel'a mali orgány činné v trestnom konaní na objasnenie trestného činu k dispozícii. V danom prípade z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ako aj z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že obvinený okrem priznania ku spáchanému trestnému činu žiadnym významným spôsobom nenapomáhal orgánom činným v trestnom konaní pri objasňovaní jeho trestnej činnosti, naproti tomu obžaloba obvineného bola podložená celým radom dôkazov, a to výpoveďami svedkov, poškodených, znaleckými posudkami, kamerovým záznamom a inými dôkazmi, ktoré jednoznačne objasnili spáchanie trestných činov, na podklade ktorých bol obvinený uznaný za vinného s poukázaním na Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016 prvý odsek, v zmysle ktorého súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona.

Námietky obvineného ohľadne nepriznania predmetnej poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. n) Tr. zák. sú v dovolacom konaní neprípustné, nakoľko sa jedná o otázky skutkového charakteru, čo vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 Tdo 56/2013 zo 14. mája 2014, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 18/2015, podľa ktorého otázka zisťovania resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak ale súd vo výroku napadnutého rozhodnutia konštatuje danosť niektorej takejto okolnosti, či už poľahčujúcej alebo priťažujúcej, ale v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu - pri úprave trestnej sadzby - tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až 4 Tr. zák., ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Tr. por. môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia).

Namietanie nepoužitia mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 Tr. zák. je v dovolacom konaní v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. neprípustné, pričom okresný aj krajský súd správne vyhodnotili okolnosti prípadu a pomery páchatel'a, keď v rámci individualizácie trestu pri určovaní výmery trestu obvineného nepoužili predmetné ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky pre jeho uplatnenie s poukázaním na rozhodnutie č. R 5/2011.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného W.F. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.